

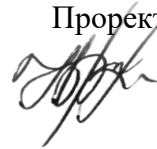
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Факультет початкової освіти та фізичної культури
Кафедра природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Наталія БОРБИЧ

«14» вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Історія та культура України

освітньо-професійна програма Середня освіта (Музичне мистецтво)

освітній ступінь бакалавр

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта

предметна спеціальність 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Робоча програма освітнього компонента «Історія та культура України» для здобувачів освіти освітнього ступеня *бакалавр* за галуззю знань *01 Освіта/Педагогіка* спеціальності *014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)*

«30» серпня 2022 року. 13 с.

РОЗРОБНИЦЯ:

Голя Галина Миколаївна – викладачка кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

А. А. Зарицька

«06» вересня 2022 рік

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій

«06» вересня 2022 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

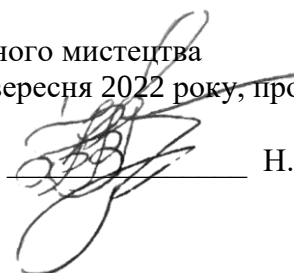

Т. Ю. Бортнюк

Схвалено вченою радою факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

«14» вересня 2022 року, протокол № 2

Голова

Н. В. Іванова

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Очна (денна) форма навчання	
	Спеціальність 014 Середня освіта Предметна спеціальність 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)	Статус освітнього компонента Обов'язковий	
Змістових модулів – 4	Освітній ступінь: бакалавр	Рік підготовки: 1-й	
Загальна кількість годин – 180		Семестр: 1-й та 2-й	
		Лекції 34 1 семестр – 14 2 семестр – 20	Семінари / Практичні 42 1 семестр – 22 2 семестр – 20
		Самостійна робота 94	
		Консультації 10	
		Вид контролю: 1 семестр – залік 2 семестр – екзамен	

2. Мета, програмні компетентності та результати навчання

2.1. Мета освітнього компонента «Історія та культура України» полягає у формуванні історичної свідомості студентської молоді в якій поєднуються знання про нерозривний зв'язок між минулим і сучасністю, традиціями і досвідом різних поколінь українців; створенні умов для свідомої орієнтації молодого людини у сучасному світі; формування у неї відповідної активної соціальної та громадської позицій, підвищенні рівня духовної культури, культури спілкування для сприяння їх соціалізації та активному включенню в соціально-політичне і економічне життя суспільства, підготовці до майбутньої професійної діяльності.

2.2. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність

ІК-1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності.

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-6. Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичного оцінювання.

ЗК-7. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності

СК-3. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей.

2.3. Передумови для вивчення освітнього компонента

Передумови (пререквізити) для успішного опанування освітнього компонента базується на матеріалах загальноосвітніх дисциплін «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Мистецтво», «Основ правознавства», «Основ економіки», «Захисту України» в обсягах шкільного курсу.

2.4. Результати навчання

2.4.1. Програмні результати навчання за ОПП.

Програмні результати навчання за ОПП:

ПРН 3. Демонструвати вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

ПРН 17. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності з дотриманням принципів академічної доброчесності та антикорупційної етики, авторського права та цифрової безпеки.

2.4.2. Результати навчання за освітнім компонентом.

У результаті вивчення освітнього компонента здобувачі освіти повинні набути наступних компетентностей:

- знання та розуміння особливостей періодизації історії України, їхні спільні та відмінні риси,
- знання та розуміння культурної спадщини українського народу та шляхи її використання та збереження,

- здатність аналізувати історію та культуру України як окремого народу так і в контексті загальноєвропейської та світової історії та культури;
- здатність здійснювати компаративний аналіз історичних епох;
- здатність екстраполювати окремі історичні події на сучасний історико-політичний процес;
- здатність прогнозувати можливі варіанти майбутнього суспільно-політичного та культурного розвитку України.

3. Програма освітнього компонента

1 семестр

Змістовий модуль 1. Давня та середньовічна історія України

Тема 1. Загальні аспекти історико-культурного розвитку України.

Вступ до вивчення історії та культури України. Предмет історії та культури України. Концептуальні підходи щодо визначення категорій «історія» та «культура»: їх сутності, функцій та структури. Поняття «історія», «цивілізація», «держава». Культура та її види, функції. Джерела та методи дослідження історії української культури. Поняття ментальності та національного характеру. Поняття світової та національної культури. Періодизація, джерельна база, методологічні принципи вивчення історії та культури України

Тема 2. Стародавня доба в історії України

Початок формування людської цивілізації на майбутніх українських землях. Історія первісного суспільства. Археологічні періоди первісної історії: кам'яний, бронзовий та ранній залізний віки. Початки людської цивілізації на території України. Іраномовні племена на українських землях: кіммерійці, скіфи, сармати. Античні міста-держави Північного Причорномор'я. Характеристика кіммерійської держави. Скіфська держава: державотворчі особливості. Сарматський період на українських землях. Культура кіммерійців, скіфів, сарматів, античних міст-держав. Давні слов'яни: етногенез, розселення, культура. Особливості походження українського народу. Давні слов'яни: анти, венеди, склавини.

Тема 3. Середньовічна держава Київська Русь.

Виникнення і становлення давньоруської держави (кінець IX – кінець X ст.). Теорії походження Київської Русі. Політика перших князів Київської Русі. Прийняття християнства. Піднесення Київської Русі. Державний устрій і соціально-економічний розвиток. Культурний розвиток Київської Русі за часів Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Архітектура і будівництво. Образотворче та прикладне мистецтво. Особливості духовної культури княжої доби. Культура Київської Русі у загальноєвропейських цивілізаційних процесах періоду раннього Середньовіччя. Давньоруське літописання: зміст та традиції. Київські «книжники»: особи та їх твори. Мистецтво Київської Русі: загальноєвропейські закономірності та місцеві традиції.

Тема 4. Україна-Русь у період політичної роздробленості. Галицько-Волинське князівство.

Політична роздробленість Київської Русі (кінець XI – середина XIII ст.). Об'єднання Волинського і Галицького князівства. Боротьба за зміцнення Галицько-Волинської держави. Занепад Галицько-Волинської держави. Культурний розвиток Київської Русі за часів Данила Галицького.

Змістовий модуль 2. Україна в ранньомодерну добу

Тема 5. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (XIV – I пол. XVII ст.)

Інкорпорація українських земель до складу Великого князівства Литовського. Підпорядкування українських земель великими князями литовськими. Етапи приєднання українських земель до Литовської держави. Періоди перебування українських земель у складі Великого Князівства Литовського. Етапи об'єднання Польської та Литовської держав. Кревська унія. Городельська унія. Люблінська унія. Берестейська церковна унія. Від Литовсько-Руської до Польсько-Литовської держави.

Тема 6. Україна за часів козацького (II пол. XVII – XVII ст.). Національно-визвольна війна.

Феномен козацтва. Теорії походження козацтва. Передумови та причини виникнення козацтва. Походження поняття «козак». Заснування Запорізької Січі Д. Вишневецьким. Легітимізація козацького стану. Реєстрове козацтво. Політичний, адміністративний та військовий устрій Запорізької Січі. Козацьке товариство як модель взаємоповаги і подолання приниження: уроки історії для сучасного суспільства. Національно-визвольний рух у другій половині XVI - середині XVII ст. Держава Богдана Хмельницького. Визвольна війна українського народу. Причини, характер, рушійні сили національно-визвольної війни. Богдан Хмельницький. Переяславська рада 1654 р.

Тема 7. Козацьке державотворення та становище українських земель у 2-й половині XVII-XVIII ст. Період «Руїни».

Україна після Б. Хмельницького. Посилення наступу російського царизму на автономний устрій України, його остаточна ліквідація. Руїна. Доба гетьмана Івана Мазепи. Обмеження та ліквідація автономії Гетьманщини. Зруйнування Запорізької Січі. Гайдамацький рух. Коліївщина. Особливості українського козацького бароко.

2 семестр

Змістовий модуль 3. Україна в імперську та радянську добу

Тема 8. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (XIX ст.)

Адміністративний поділ і національна політика щодо українських земель під владою Російської імперії. Приєднання західноукраїнських земель до складу монархії Габсбургів. Українське національне відродження. Кирило-Мефодіївське товариство. Народницький рух. Суспільні течії та рухи Наддніпрянської України в XIX ст.

Тема 9. Україна на початку XX ст.

Економічний розвиток України наприкінці XIX – на початку XX ст. Українські землі у складі Російської імперії на початку XX ст. Західноукраїнські землі на початку XX ст. Аграрна реформа Петра Столипіна. Соціально-економічне становище українських земель, що перебували під владою імперії Габсбургів.

Перша світова війна і Україна. Національний рух у Галичині й Наддніпрянській Україні. Розвиток української культури початку XX ст.

Тема 10. Україна в період національно-демократичної революції.

Українська революція 1917–1921 рр. Утворення Української Народної Республіки. Універсали Центральної Ради. Боротьба українського народу проти більшовицької агресії. Українська держава гетьмана П. Скоропадського. Директорія Української Народної Республіки. Західноукраїнська Народна Республіка

Культура України в роки революційних змагань на початку XX ст.

Тема 11. Україна у міжвоєнних 1920-1930-х роках.

Україна в умовах більшовицького тоталітарного режиму (1921–1939 рр.). «Політика воєнного комунізму». Голод 1921–1923 рр. Голодомор 1932-1933 рр. Неп. Радянська модернізація України. Індустріалізація. Колективізація.

Західноукраїнські землі між двома світовими війнами. Особливості української культури міжвоєнного періоду. Стан освіти на Волині у 1939-1940 р. (на прикладі Луцької педагогічної школи (училища)).

Тема 12. Україна в роки Другої світової війни та післявоєнної відбудови.

Початок Другої світової війни. Німецько-радянський альянс і приєднання західноукраїнських земель до складу УРСР. Напад нацистської Німеччини на СРСР та окупація України. Акт відновлення Української держави. Нацистський окупаційний режим і рух Опору в

Україні. Визволення України. Наслідки війни для України. Культура України періоду Другої світової війни. Культура України періоду Другої світової війни та періоду повоєнної відбудови.

Змістовий модуль 4. Сучасна Україна: незалежність, виклики та європейський вибір

Тема 13. Україна в умовах незалежності.

Розпад СРСР та відродження незалежності України. Державотворчі процеси в незалежній Україні. Проголошення незалежності України. Революція на граніті. Помаранчева революція. Конституційна реформа 2004 р. Революція Гідності. Небесна Сотня. Здобутки та проблеми розбудови Української держави (1991–2013 рр.). Культура України на зламі ХХ–ХХІ ст. Основні принципи державної етнополітики в Україні. Головні засади зовнішньої політики України у контексті світового співтовариства.

Тема 14. Російсько-українська війна: імперський геноцид в Україні.

Збройна агресія Російської Федерації (РФ) проти України в 2014 р.: тимчасова окупація Криму та окремих районів Донецької і Луганської областей (ОРДЛО). Антитерористична операція / Операція об'єднаних сил (АТО/ООС). Розгортання РФ повномасштабних воєнних дій у 2022 р. Анексія Криму Російською Федерацією. Посилення сепаратизму на сході України, його підтримка з боку Кремля. Початок антитерористичної операції в Україні. Іловайський та Дебальцевський котел. Втручання російських військ на Донбас. Масова підтримка українського народу своєї свободи й незалежності. Волонтерський рух. Українська культура від соц.реалізму до постмодерну.

Тема 15. Культурний розвиток України ХХІ століття

Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС для громадян України. Історичне коріння європейської належності України. Європейський вимір українського простору.

Українська діаспора. Особливості культурного розвитку України останнього десятиліття.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма здобуття вищої освіти				
	усього	у тому числі			
лекції		семінар	самос.роб	конс.	
1 семестр					
Змістовий модуль 1. Давня та середньовічна історія України					
Тема 1. Історико-культурний розвиток України.	11	2	2	6	1
Тема 2. Стародавня доба в історії України.	10	2	2	6	
Тема 3. Середньовічна держава Київська Русь.	15	2	4	8	1
Тема 4. Україна-Русь у період політичної роздробленості. Галицько-Волинське князівство.	10	2	2	6	
Здача змістового модуля 1	2		2		
Разом за змістовим модулем 1	48	8	12	26	2
Змістовий модуль 2. Україна в ранньомодерну добу					
Тема 5. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав.	11	2	2	6	1
Тема 6. Україна за часів козацького гетьманування. Національно-визвольна війна.	13	2	2	8	1
Тема 7. Козацьке державотворення та культура українських земель у 2-й половині XVII-XVIII ст.	16	2	4	9	1
Здача змістового модуля 2	2		2		
Разом за змістовим модулем 2	42	6	10	23	3
Усього годин за 1 семестр	90	14	22	49	5
2 семестр					
Змістовий модуль 3. Україна в імперську та радянську добу					
Тема 8. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій	11	2	2	6	1
Тема 9. Україна на початку XX ст.	8	2	2	4	
Тема 10. Україна в період національно-демократичної революції.	9	2	2	4	1
Тема 11. Україна у міжвоєнних 1920-1930-х роках.	12	2	2	8	
Тема 12. Україна в роки Другої світової війни та післявоєнної відбудови.	12	4	2	6	
Здача змістового модуля 3	2		2		

Разом за змістовим модулем 3	54	12	12	28	2
Змістовий модуль 4. Сучасна Україна: незалежність, виклики та європейський вибір					
Тема 13. Україна в умовах незалежності	13	4	2	6	1
Тема 14. Україна в умовах російської агресії.	11	2	2	6	1
Тема 15. Культурний розвиток України XXI століття	10	2	2	5	1
Здача змістового модуля 4	2		2		
Разом за змістовим модулем 4	36	8	8	17	3
Усього годин за 2 семестр	90	20	20	45	5
Усього годин	180	34	42	94	10

5. Теми семінарських та практичних занять

№ з/п	№ теми/модуля	Назва теми	Кількість годин
1 семестр			
1	1/1	Етапи та особливості формування історико-культурного простору України.	2
2	2/1	Особливості етногенезу українського народу.	2
3	3/1	Державний устрій і соціально-економічний розвиток Київської Русі	2
4	3/1	Культура Київської Русі.	2
5	4/1	Культурний розвиток Галицько-Волинської держави часів Данила Галицького.	2
6	1-4/1	Здача змістового модуля 1	2
7	5/2	Польська експансія на українських землях	2
8	6/2	Національно-визвольний рух у другій половині XVI - середині XVII ст. Держава Богдана Хмельницького.	2
9	7/2	Соціально-економічне та політичне становище Південної, Правобережної та Західної України у XVIII ст.	2
10	7/2	Українське козацьке бароко.	2
11	5-7/2	Здача змістового модуля 2	2
2 семестр			
12	8/3	Суспільні течії та рухи Наддніпрянської України в XIX ст.	2
13	9/3	Українські землі в роки Першої світової війни.	2
14	10/3	Українська революція 1917–1921 рр.	2
15	11/3	Культура України в роки революційних змагань на початку XX ст.	2
16	12/3	Повоєнний сталінський режим та відбудова народного господарства.	2
17	8-12/3	Здача змістового модуля 3	2

18	13/4	Соціально-економічний розвиток і культурне життя України в 2005–2013 рр.	2
19	14/4	Російсько-українська війна: державний та культурний геноцид в Україні	2
20	15/4	Основні тенденції у розвитку освіти, науки та спорту.	2
21	13-15/4	Здача змістового модуля 4	2
Разом			42

6. Самостійна робота

№з/п	№ теми/ модуля	Назва теми	Кількість годин
1 семестр			
1.	1-7/1,2	1. Виконання рекомендованих завдань самостійної роботи за ЗМ 1 та ЗМ 2. 2. Культура та політика: багатозначність (взаємо)зав'язків (<i>передбачає проходження онлайн-кису на освітній платформі Prometheus</i>)	49
2 семестр			
2	8-15/3,4	1. Виконання рекомендованих завдань самостійної роботи за ЗМ 3 та ЗМ 4. 2. Новітня історія України: від початку Другої світової війни до сучасності (<i>передбачає проходження онлайн-кису на освітній платформі Prometheus</i>)	45
Разом			94

Форма подачі виконаної самостійної роботи (СР) – Сертифікат про проходження курсу та результати (скріншот) Прогресу досягнень у % .

7. Консультації

№ з/п	№ теми/ модуля	Назва теми	Кількість годин
1.	1/1	Культурні та природні об'єкти України, що знаходяться під охороною ЮНЕСКО.	1
2.	3/1	Вплив Візантії на архітектуру, монументальний живопис, малярство, книжкову мініатюру, символіку.	1
3.	5/2	Вплив західноєвропейської культури на культурний розвиток України. Зміна готичного та романського стилю на ренесансно-бароковий.	1
4.	6/2	Козацьке товариство як модель взаємоповаги і подолання приниження: уроки історії для сучасного суспільства	1
5.	7/2	Козацька Конституція 1710 р.	1
6.	8/3	Українофільські та москвофільські суспільно-політичні течії.	1
7.	10/3	Універсали Центральної Ради.	1
8.	13/4	Початок інтеграції української економіки в європейський і світовий економічний простір.	1
9.	14/4	Волонтерський рух.	1
10.	15/4	Українці у світі.	1
Разом			10

8. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: усні відповіді (фронтальне, індивідуальне опитування); письмові роботи; тестування; виконання творчих завдань (історичні розвідки, аналітичні повідомлення); робота з історичними джерелами (документи, мемуари, візуальні джерела); аналіз історичних карт, схем, таблиць; аналіз культурної спадщини; проєктна діяльність (індивідуальні та групові міні-проєкти); презентації результатів досліджень (усні доповіді, мультимедійні презентації, структурно-логічні схеми); участь у дискусіях, історичних реконструкціях тощо.

9. Критерії оцінювання

Оцінювання знань студентів/студенток здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, F, F).

Форми контролю знань студентів/студенток:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (залік - 1 семестр, екзамен - 2 семестр).

Поточний контроль знань студентів/студенток протягом одного семестру включає оцінку за роботу на семінарських заняттях та самостійну роботу.

Модульний контроль знань студентів/студенток здійснюється через проведення комп'ютерного тестування або контролю знань

Підсумковий контроль знань (1 семестр) проводиться у формі **заліку** (письмово, усно або шляхом тестування). Залік є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю.

Підсумковий контроль знань (2 семестр) проводиться у формі **екзамену** за екзаменаційними білетами, кожен з яких включає три питання (письмово чи усно). Екзамен передбачає відповіді на питання, в яких здобувачі освіти повинні продемонструвати знання та сформулювати на їх основі розуміння проблематики курсу, а також отримані компетентності. Екзамен є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю.

1 семестр

Поточний, модульний контроль та самостійна робота												З
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T3	T4	ЗМ	T5	T6	T7	T7	ЗМ	T1-T7	
С	С	С	С	С	П	С	С	С	С	П	СР	
5	5	5	5	5	8	5	5	5	5	8	9	30
Усього балів:												100

Умовні позначення: С – семінарське заняття, П – практичне заняття, СР – самостійна робота, ЗМ – змістовий модуль, З – залік.

2 семестр

Поточний, модульний контроль та самостійна робота											Е
Змістовий модуль 3						Змістовий модуль 4					
T8	T9	T10	T11	T12	ЗМ	T13	T14	T15	ЗМ	T8-T15	
С	С	С	С	С	П	С	С	С	П	СР	
5	5	5	5	5	10	5	5	5	10	10	30
Усього балів:											100

Умовні позначення: С – семінарське заняття, П – практичне заняття, СР – самостійна робота, ЗМ – змістовий модуль, Е – екзамен.

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	шкала ЄКТС	оцінка за національною системою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

10.Рекомендована література

10.1. Базова

1. Бойко О. Д. Історія України: підручник. 7-е вид. Київ: Академія, 2018. 720 с.
2. Гісем О. В., Мартинюк О. О. Історія України. Повний курс: навчально-практичний довідник. Харків: Ранок, 2018. 400 с.
3. Грушевський М. Ілюстрована історія України. Київ: «Наукова думка», 2020. 720 с.
4. Історія України. Джерельний літопис / За ред. В. І. Червінського, М. І. Обушного. 3- те вид. перероб. й допов. Київ: Україна, 2018. 895 с.: карти, табл., фот.
5. Історія України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Баран та ін.; відп. ред. Ю. Сливка. 4.вид. Львів: Світ, 2019. 520 с.: іл.
6. Історія України: Документи. Матеріали: посібник / уклад., комент. В. Ю. Король. Київ: Видавничий центр «Академія», 2020. 448 с. (Альма-матер).
7. Земерова Т. Історія України. Таблиці та схеми. Тернопіль: Підручники і посібники, 2022. 480 с.
8. Крилова Н. І., Сараєва О. В. Історія та культура України (XX–XXI ст.): навчальний посібник. Маріуполь: ПДТУ, 2019. 157 с.
9. Павлова О., Мельничук Т. Історія української культури. Навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. 240 с.
10. Про затвердження Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021р № 673

10.2 Допоміжна

1. В'ятрович В. Україна. Історія з грифом «Секретно». Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2019. 512 с.
2. Видатні постаті в історії України (IX-XIX ст.): короткі біографічні нариси, історичні та художні портрети: Довідкове видання. Київ: Вища школа, 2020. 359 с.
3. Відейко М. Світ Трипілля: Давні хлібороби між Карпатами і Дніпром. Київ: Laurus, 2018. 63 с.
4. Волошенюк О. В, Мокрогуз О. П., Новікова Л. Є., Тримбач С. В, Черков Г. А. Українська історія в кінофільмах: посібник для вчителя / За редакцією О. В. Волошенюк, В. Ф. Іванова. Київ: ЦВП, АУП, 2018. 57 с.
5. Голодомор 1932-33 рр. в Україні. Матеріали до виступів (лекцій та бесід) / Л. Ю. Беренштейн та ін. Київ: НАУ, 2018. 64 с.
6. Голя Г. М. Вітчизняна історіографія проблеми учительських кадрів церковнопарафіяльних шкіл. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. Видавничий дім «Гельветика», Вип.4, 2021. С. 106-113.
7. Голя Г. М., Галан О.М. Історія Луцького педагогічного коледжу як джерело педагогічного краєзнавства. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. Видавничий дім «Гельветика». 2022. № 4. С. 65-74.

8. Давня історія України: Ілюстрована історія України в художньо-історичних образах: Хрестоматія / упоряд. Ю. Вовк. Тернопіль: Навчальна книга: Богдан, 2018. 152 с.
9. Доба короля Данила в науці, мистецтві, літературі. Матеріали міжнародної наукової конференції. 29-30 листопада 2007 р. Львів. Львів: ТзОВ «Прстір М», 2018. 468 с.
10. Історія України: довідник / упоряд. С. Крупчан та ін. 5-те вид., перероб. і доп. Київ: Казка, 2019. 736 с.: іл. (Серія «Новий довідник»).
11. Закалюк А. Вступ до історії України. Львів: Астролябія, 2020. 160 с.
12. Залізняка Л. Стародавня історія України. 2-е вид., доповнене. Київ: Темпора, 2019. 640 с.
13. Історія України в особах: Давньоруська держава. Литовсько-польська доба / Авт. кол.: О. В. Русина (кер. авт. кол.), О. М. Дзюба, М. В. Довбищенко, Я. Д. Ісаєвич, М. Ф. Котляр, С. А. Лепявко, М. Й. Назарук, Д. С. Наливайко, Є. В. Пшеничний, О. М. Савчук, С. В. Семчинський, В. О. Щербак. Київ: Україна, 2019. 440 с.
14. Кіпіані В. Війна двох правд. Поляки та українці у кривавому ХХ столітті. Київ: Віват, 2019.
15. Лазарович М. Ілюстрована історія України. Тернопіль: Джура, 2018. 618 с.
16. Лазарович М. В. Російсько-українська війна (2014–2017 роки): короткий нарис. Івано-Франківськ: Вид-во «Лілея-НВ», 2020. 239 с.
17. Мицик Ю., Бажан О., Власов В. Історія України. 3-є вид. доповнене і перероблене. Київ, 2022. 342 с.
18. Мозолевський Б. Скіфський степ. Київ: Темпора, 2005. 192 с.
19. Наливайко С. Етнічна історія Давньої України / Міністерство освіти і науки України, Науково-дослідний інститут українознавства; Національний гуманітарний проект «Україна: у вимірі тисячоліть». Київ: Євшан-зілля, 2020. 624 с.
20. Нариси з історії суспільних рухів і політичних партій в Україні ХІХ-ХХ ст. / за заг. ред. Я. Малика. Львів: Світ, 2019. 296 с.
21. Остапенко П. Усі видатні постаті історії України. Київ: Торсінг плюс, 2019. 352 с.
22. Турченко Ф.Г., Каганов Ю.О., Турченко Г.Ф. Історія України. Київ : «Гельветика» 2021, 368 с.
23. Сорока Ю. 100 важливих подій історії України. Харків: Фоліо, 2019. 208 с.

10.3. Інформаційні ресурси

1. ЛІКБЕЗ. Історичний фронт. URL: <http://likbez.org.ua/>.
2. Голод України. URL: <http://historywiz.com/ukrainefamine.htm>.
3. Інститут історії України НАН України. URL: <http://history.org.ua/uk>.
4. Історична правда. URL: <https://www.istpravda.com.ua/>.
5. Історія України. URL: <http://vadpot2.freehostia.com/>.
6. Prometheus. URI: <https://prometheus.org.ua/>

Викладач

Галина ГОЛЯ